ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlásené: 31.12.1953 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

115.

Zákon

zo dňa 22. decembra 1953

o autorskom práve (autorský zákon).

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.
Úvodné ustanovenie.

Účelom autorského zákona je upraviť vzťahy, ktoré vznikajú v súvislosti s vytvorením diel literárnych, vedeckých a umeleckých, tak,

aby bola zabezpečená ochrana záujmov autorov takých diel a podnietená ideová tvorba slúžiaca záujmom ľudu a jeho kultúrnemu rastu,

aby zároveň bolo zaručené, že na výsledkoch tvorivej činnosti autorov budú zúčastnené najširšie masy pracujúceho ľudu, a

aby sa tak ich diela staly účinným nástrojom budovania socialistickej spoločnosti.

PRVÁ ČASŤ.
AUTOR A DIELO.

Dielo.

§ 2.

(1) Predmetom autorského práva sú diela literárne, vedecké a umelecké, ktoré sú výsledkom tvorivej činnosti autora.

(2) Sú nimi najmä

a) diela slovesné, vyjadrené slovom, písmom, tlačou alebo iným mechanickým spôsobom,

b) diela dramatické a hudobno-dramatické, choreografické a pantomimické,

c) diela hudobné,

d) diela výtvarných umení, včítane diel umenia architektonického a diel umenia užitého,

e) diela filmové,

f) diela fotografické.

§ 3.

(1) Predmetom autorského práva nie sú ani právne predpisy a rozhodnutia, ani verejné listiny a úradné spisy, ani reči prednesené pri prejednávaní verejných záležitostí.

(2) Na súborné vydanie takých rečí je však potrebné svolenie toho, kto ich predniesol.

Spracovanie diela.

§ 4.

(1) Predmetom autorského práva sú tiež diela, ktoré vznikly tvorivým spracovaním diela iného.

(2) Autorom spracovania je ten, z činnosti ktorého vzišiel osobitý ráz spracovania.

§ 5.

Ako spracovanie diela literárneho posudzuje sa aj preklad takého diela do iného jazyka.

Diela kolektívne.

Diela súborné.

§ 6.

(1) Sborníky, pásma a podobné diela súborné sú predmetom autorského práva, ak je ich usporiadanie alebo výber výsledkom tvorivej činnosti usporiadateľa.

(2) Autorské právo k súbornému dielu ako celku prislúcha jeho usporiadateľovi a nebráni, aby autori diel zaradených, ak niet s usporiadateľom iného dohovoru, svoje diela rozširovali aj inak.

§ 7.

(1) Pri sborníkoch a časopisoch, vydávaných úradmi, orgánmi, inštitúciami alebo organizáciami, prislúchajú práva zahrnuté v práve autorskom (§ 15) týmto vydavateľom.

(2) Autorské práva k jednotlivým dielam, zaradeným do takých publikácií, nie sú dotknuté.

§ 8.
Diela spojené.

(1) Ak sa spoja diela v dielo jediné, zostávajú autorské práva k jeho častiam nedotknuté.

(2) Na prevádzanie hudobného diela s textom stačí súhlas autora časti hudobnej.

§ 9.
Diela filmové.

(1) Pri filmovom alebo podobne vytvorenom diele prislúchajú práva zahrnuté v práve autorskom vyrábateľovi.

(2) Tým nie sú dotknuté práva autorov literárnej predlohy, filmovej poviedky a literárneho scenária, ani práva autorov slovesnej, hudobnej, výtvarnej a fotografickej zložky filmového diela, najmä ani ich práva na autorské odmeny.

§ 10.
Diela spoluautorov.

(1) K dielam vytvoreným spoločne niekoľkými osobami, pri ktorých sú výsledky ich tvorby, i pokiaľ ich možno rozoznať, celkom nedielnym, prislúcha autorské právo všetkým spoluautorom spoločne a nerozdielne.

(2) Porušenie spoločného práva autorského môže však každý spoluautor stíhať samostatne.

§ 11.
Diela anonymné a pseudonymné.

(1) Dokiaľ sa autor diela, ktoré bolo uverejnené bez udania pravého mena autorovho alebo s krycím menom, verejne nevyhlási (diela anonymné a pseudonymné), môže práva prislúchajúce autorovi uplatňovať ten, kto po prvé dielo oprávnene uviedol na verejnosť alebo vydal, a dokiaľ ho neuplatní, ochranná organizácia autorská.

(2) Verejné vyhlásenie netreba, ak je pravé meno autora všeobecne známe.

Uverejnenie diela a jeho vydanie.

§ 12.

Dielo sa posudzuje ako uverejnené toho dňa, keď bolo oprávnene po prvé verejne prednesené, prevedené, predvedené, vystavené alebo inak na verejnosť uvedené alebo vydané.

§ 13.

(1) Dielo sa posudzuje ako vydané toho dňa, keď sa oprávnene začalo s verejným rozširovaním jeho rozmnožením.

(2) Miesto, kde sa tak stalo, je miestom vydania diela.

(3) Na dielo, ktoré bolo vydané súčasne na území Československej republiky aj inde, hľadí sa ako na dielo vydané v Československej republike.

DRUHÁ ČASŤ.
AUTORSKÉ PRÁVO.

Prvý oddiel.
Obsah autorského práva.

Všeobecné ustanovenia.

§ 14.

(1) Autorské právo k dielu vznikne, len čo je dielo vyjadrené slovom alebo vo forme rukopisu, náčrtu, skice alebo v akejkoľvek inej podobe.

(2) Autorské právo sa vzťahuje nielen na celok diela, ale i na jeho časti.

§ 15.

Autorské právo zahrnuje

a) právo na ochranu osobných práv autorských, najmä na ochranu autorstva a nedotknuteľnosti diela (§§ 62, 63),

b) právo s dielom nakladať a

c) právo na autorské odmeny (§§ 23, 24).

Použitie cudzieho diela:

§ 16.

Oprávnenie cudzie dielo uverejniť, najmä ho vydať alebo inak ho použiť, nadobúda sa, pokiaľ nie je dané priamo zákonom, buď svolením autora alebo úradným privolením.

1. dovolené zákonom;

§ 17.

(1) Autorské právo neporušuje, kto

a) použije cudzí námet na vytvorenie diela pôvodného; spracovať cudzie dielo samo (§§ 4, 5) je však prípustné len so svolením autora;

b) vyhotoví rozmnoženiny alebo napodobeniny uverejneného diela pre vlastnú osobnú potrebu, pokiaľ ich, ak ide o dielo výtvarné, zreteľne ako rozmnoženiny alebo napodobeniny označí a ak nejde o rozmnoženinu alebo napodobeninu diela umenia architektonického stavbou alebo iným prevedením;

c) cituje úryvky vydaného diela a uvedie autora i dielo;

d) zaradí do diela vedeckého alebo kritického časti vydaných diel alebo i drobné vydané diela alebo rozmnoženiny či napodobeniny diel alebo ich častí v miere potrebnej na vysvetlenie textu, ak uvedie autora i dielo, alebo kto vykoná také zaradenie do učebníc alebo učebných pomôcok, ak tak urobí v odôvodnenom rozsahu a ak uvedie autora i dielo;

e) použije vydané dielo pri samostatnej prednáške alebo pri verejnom prednese výlučne na účely vyučovacie alebo vzdelávacie, ak uvedie autora i dielo, avšak iba vtedy, ak majú účastníci prístup zadarmo;

f) odtlačí v periodickej publikácii články časového významu o veciach hospodárskych alebo politických, uverejnené už v iných časopisoch, ak uvedie autora i prameň; prípustné však nie je také odtlačenie, ak je výslovne zakázané;

g) odtlačí text k hudobnému dielu pre nedivadelné prevádzanie hudobného diela, ak uvedie autora textu;

h) napodobní dielo výtvarné, umiestnené na verejnom priestranstve, v inom odbore výtvarných umení; fotografie takého diela možno aj rozmnožovať, ale len vtedy, ak sú dielom fotografickým alebo fotografiou pre účely filmové;

ch) odtlačí v katalogu verejnej sbierky alebo výstavy vyobrazenie výtvarného diela do nej zaradeného;

i) bezplatne verejne vystavuje dielo výtvarné, ktoré je v jeho vlastníctve;

j) rozmnožuje alebo dáva rozmnožovať pre vlastnú osobnú potrebu alebo pre rozdávanie dielo fotografické, ktoré je jeho podobizňou a ktoré bolo objednané za odplatu.

(2) Autorské právo neporušuje podnik pre šírenie diel rozhlasom a televíziou, ani podnik, inštitúcia, organizácia alebo zariadenie premietajúce filmy (ďalej len „podnik premietajúci

filmy“), ak v rozhlasovom, televíznom alebo filmovom zpravodajstve vysiela alebo premieta i dielo prevádzané pri udalosti, ktorá je predmetom reportáže.

§ 18.

Podnik pre šírenie diel rozhlasom a televíziou môže diela už uverejnené vysielať, ak uvedie autora i dielo a ak vyplatí autorovi prevádzací honorár za každé vysielanie.

§ 19.

(1) Dielo, ktoré autor vytvoril vo vedeckej inštitúcii alebo na jej pracovisku, plniac svoju povinnosť z pracovného pomeru, môže taká inštitúcia bez svolenia autora a bez toho, že by mu poskytla honorár, používať ako materiál pre plnenie úloh jej uložených a môže za tým účelom dielo rozmnožovať v rozsahu vlastnej nevyhnutnej potreby, ak rozmnoženiny rozdeľuje zadarmo.

(2) Vydávať také dielo bez svolenia autora je inštitúcia oprávnená len po dobu dvoch rokov odo dňa, keď jej bolo dielo odovzdané, a len keď bude autorovi vyplatený honorár.

(3) Dokiaľ neuplynie uvedená dvojročná doba, môže autor sám svoje právo vydať dielo na niekoho iného previesť len so svolením inštitúcie.

(4) Inštitúcia môže žiadať, aby pri vydaní diela, nech už sa vydanie uskutoční kedykoľvek, bol uvedený jej názov.

§ 20.

(1) Úrady, orgány, inštitúcie, organizácie a podniky môžu bez svolenia autora pre plnenie vlastných úloh používať dielo umelecké, ktoré autor vytvoril na ich pracovisku, plniac svoju povinnosť z pracovného pomeru.

(2) Právo na autorské odmeny nie je tým dotknuté.

§ 21.

2. so svolením autora;

(1) Pokiaľ nie je oprávnenie použiť cudzie dielo dovolené priamo zákonom (§§ 17 až 20), možno ho použiť len so svolením autora.

(2) Svolenie na použitie diela udeľuje autor najmä smluvami o rozširovaní diela (§§ 28 až 56).

§ 22.

3. s úradným privolením.

(1) Ak nie je dobre možné zadovážiť svolenie autora, ktorý je československým občanom, na použitie jeho uverejneného diela, alebo ak odopiera taký autor toto svolenie bez závažnej príčiny, môže byť jeho svolenie nahradené výrokom Ministerstva kultúry.

(2) Právo na autorské odmeny nie je tým dotknuté.

Autorské odmeny.

§ 23.

(1) Autorské odmeny (najmä honoráre za prevádzanie alebo iné použitie diela) a spôsob ich platenia môžu byť upravené vyhláškou Ministerstva kultúry; smernice vydá vláda.

(2) To isté platí o náhradách za honorár, ktorý autorovi ujde (§§ 43, 44, 51, 54).

§ 24.

Pokiaľ sú odmeny alebo náhrady upravené vyhláškou, môžno odmenu alebo náhradu určiť len v rámci tejto úpravy.

Druhý oddiel.
Prechod majetkových práv autorských.

Všeobecné ustanovenia.

§ 25.

(1) Majetkové práva autorské prechádzajú na dedičov.

(2) Ak niet dedičov spoluautora, prirastá jeho podiel spoluautorom ostatným.

§ 26.

(1) Autor môže všetky svoje majetkové práva alebo niektoré z nich previesť iba na inštitúcie, organizácie, podniky a zariadenia, ktoré sú povolané na to, aby diela uvádzaly na verejnosť. To isté platí pre dedičov majetkových práv autorských, pokiaľ ich neprevádzajú dohodou o rozdelení dedičstva.

(2) Do cudziny prevádza autor tieto práva prostredníctvom ochrannej organizácie autorskej.

§ 27.

Ak zanikne právnická osoba, na ktorú bolo prevedené niektoré z majetkových práv autorských, pred skončením doby ochrany bez právneho nástupcu, nadobudne prevedené právo opäť autor.

Smluvy o rozširovaní diela.

§ 28.

(1) Smluvu o rozširovaní diela treba uzavrieť písomne a treba v nej určiť spôsob a rozsah rozširovania, čas, kedy sa začne s rozširovaním, autorskú odmenu, účasť autora pri rozširovaní diela a čas, na ktorý je smluva uzavretá.

(2) Určenie času, na ktorý je smluva uzavretá, možno nahradiť údajom počtu vydaní diela alebo iného jeho rozširovania.

§ 29.

Predmetom smluvy o rozširovaní diela môže byť i dielo, ktoré má byť ešte len vytvorené.

§ 30.

(1) Autor je povinný dielo rozširovateľovi odovzdať včas a tak upraviť, aby mohlo byť bez ťažkostí rozširované.

(2) Ak dodá alebo ak prenechá autor materiál pre rozširovanie diela, nie je v autorskej odmene zahrnutá odplata za dodanie alebo prenechanie materiálu.

§ 31.

(1) Obsah smlúv o rozširovaní diel môže byť upravený vyhláškami Ministerstva kultúry.

(2) Oprávnenia autorove, vyplývajúce zo zákona alebo z obsahu smluvy, upraveného vyhláškou, nemôžu byť dohodou strán ani vylúčené ani skrátené.

§ 32.

Pre smluvné strany, na ktoré sa vzťahuje hromadná smluva o rozširovaní diel, schválená Ministerstvom kultúry, sú ustanovenia smluvy hromadnej obsahom smluvy jednotlivej a smluva jednotlivá sa nemôže odchýliť od smluvy hromadnej.

§ 33.

Práva nadobudnuté smluvou o rozširovaní diela možno ďalej previesť len so svolením autora.

§ 34.

Smluvami o rozširovaní diela sú najmä smluva nakladateľská, smluva o divadelnom prevádzaní diela, smluva scenárna, smluva o premietaní filmového diela, smluva o šírení diela rozhlasom alebo televíziou a smluva o prenose diela na zvukovú snímku alebo na podobné záznamy.

1. Smluva nakladateľská.

§ 35.

Smluvou nakladateľskou prevádza autor na nakladateľstvo právo vydať dielo slovesné, dielo hudobno-dramatické alebo hudobné, dielo výtvarných umení alebo dielo fotografické a nakladateľstvo sa zaväzuje na svoj účet dielo vydať, urobiť opatrenia na jeho rozšírenie a vyplatiť autorovi honorár.

§ 36.

(1) Autor je oprávnený vykonať autorskú korektúru svojho diela.

(2) Drobné zmeny vykonané autorom, rovnako ako prehliadky a opravy redakčné, idú na účet nakladateľstva.

§ 37.

Ak nebude autorovi umožnené vykonať autorskú korektúru diela, alebo ak nebude dielo v určenom čase vydané, môže autor od smluvy odstúpiť a žiadať vrátenie diela; tým nie je dotknutý jeho nárok na honorár.

§ 38.

Dokiaľ trvá pomer založený smluvou nakladateľskou, nie je nikto bez svolenia nakladateľstva oprávnený dielo vydať inak než v súbornom vydaní diel autorových alebo v periodickej publikácii.

§ 39.

Nakladateľstvo môže od smluvy odstúpiť a žiadať vrátenie toho, čo už autorovi plnilo, ak mu autor bez závažného dôvodu dielo včas a riadne neodovzdá.

§ 40.

Ak bude dielo rozobrané prv, než uplynie čas, na ktorý bola smluva uzavretá, môže autor, i keď nebolo dojednané vydanie ďalšie, žiadať, aby nakladateľstvo vydalo dielo znovu. Ak nebude potom smluva o novom vydaní uzavretá do šesť mesiacov, má autor voľnosť uzavrieť smluvu s nakladateľstvom iným.

2. Smluva o divadelnom prevádzaní diela.

§ 41.

Smluvou o divadelnom prevádzaní diela prevádza autor diela dramatického, hudobno-dramatického, choreografického alebo pantomimického a autor hudobnej alebo výtvarnej zložky diela na divadlo alebo inú organizáciu (ďalej len „divadlo“) právo dielo verejne prevádzať a divadlo sa zaväzuje na svoj účet prevádzanie uskutočniť a vyplatiť autorovi prevádzací honorár.

§ 42.

Smluva o divadelnom prevádzaní diela nebráni autorovi uzavrieť takú smluvu o tom istom diele s divadlom v inom mieste.

§ 43.

(1) Divadlo je povinné, ak nebude dohovorený kratší čas, usporiadať prvé predstavenie najneskoršie do osemnásť mesiacov odo dňa, keď mu bolo dielo odovzdané.

(2) Ak nebude prvé predstavenie usporiadané v určenom čase, môže autor od smluvy odstúpiť; za ušlý prevádzací honorár naleží autorovi náhrada.

§ 44.

Autor môže od smluvy odstúpiť a domáhať sa náhrady za ušlý prevádzací honorár aj vtedy, ak je dielo uvedené alebo prevádzané spôsobom znižujúcim hodnotu diela.

§ 45.

Autor sa nemôže brániť úpravám, ktoré sú nutné na prevádzanie diela a ku ktorým nemožno dobre svolenie odoprieť.

3. Smluva scenárna a smluva o premietaní filmového diela.

§ 46.

Smluvou scenárnou prevádza autor literárnej predlohy, filmovej poviedky, literárneho scenára, diela hudobného, diela výtvarných umení a diela fotografického na vyrábateľa filmu právo použiť tieto diela na vytvorenie filmového diela (právo na sfilmovanie) a vyrábateľ filmu sa zaväzuje vyplatiť autorom honoráre za použitie ich diel.

§ 47.

(1) Smluvu scenárnu možno uzavrieť najdlhšie na dobu päť rokov.

(2) Kým trvá pomer založený smluvou scenárnou, môže autor o tom istom diele uzavrieť takú smluvu s vyrábateľom iným len so svolením vyrábateľa, s ktorým smluvu skôr uzavrel.

§ 48.

Ak nebude film vyrobený do troch rokov odo dňa, keď bola scenárna smluva uzavretá, môže autor od smluvy odstúpiť; tým nie je dotknutý jeho nárok na honorár.

§ 49.

Smluvou o premietaní filmového diela prevádzajú autori jednotlivých zložiek tohto diela právo dielo verejne premietať a podnik premietajúci filmy sa zaväzuje vyplatiť autorom prevádzací honorár za verejné premietanie filmu.

4. Smluva o šírení diela rozhlasom alebo televíziou.

§ 50.

Smluvou o šírení diela rozhlasom alebo televíziou prevádza autor neuverejneného diela na podnik pre také šírenie diel právo dielo vysielať a podnik sa zaväzuje vyplatiť autorovi prevádzací honorár za každé vysielanie.

§ 51.

Ak neuskutoční podnik pre šírenie diel rozhlasom alebo televíziou vysielanie diela do šesť mesiacov odo dňa, keď mu bolo dielo odovzdané, môže autor od smluvy odstúpiť; za ušlý prevádzací honorár náleží autorovi náhrada.

§ 52.

Autor môže o tom istom diele uzavrieť niekoľko smlúv o šírení diela rozhlasom alebo televíziou, len keď ide o vysielanie z rôznych miest.

5. Smluva o prenose diela na zvukovú snímku alebo na podobné záznamy.

§ 53.

Smluvou o prenose diela na zvukovú snímku alebo na podobné záznamy (ďalej len „snímky“) prevádza autor diela na podnik zaoberajúci sa ich výrobou právo dielo trvale zachytiť, vyrábať snímky a uvádzať ich do predaja a podnik sa zaväzuje vyplatiť autorovi honorár.

§ 54.

Ak neuvedie podnik snímky do predaja do roka odo dňa, keď bola smluva uzavretá, môže autor od smluvy odstúpiť; za ušlý honorár náleží autorovi náhrada.

6. Ostatné smluvy o uvedení diela na verejnosť.

§ 55.

Na smluvy o verejnom prevádzaní diela hudobného, prednesu diela literárneho a o vystavení diela výtvarných umení alebo diela fotografického treba primerane použiť ustanovenia upravujúce smluvu o divadelnom prevádzaní diela.

§ 56.

(1) Autor môže o tom istom diele uzavrieť i viac takých smlúv, a to i pre jeho uvedenie na verejnosť v tom istom mieste.

(2) Ak ide len o ojedinelé uvedenie diela na verejnosť, netreba takú smluvu uzavierať písomne.

Exekúcia.

§ 57.

Exekúciu možno viesť len na majetkové nároky z práva autorského.

§ 58.

(1) Zexekvovanie nároku na autorskú odmenu sa vykoná, ak ide o nárok autora samého, len do výšky jednej pätiny dlžníkovej pohľadávky; súd môže na návrh vymáhajúceho veriteľa po vypočutí dlžníka vysloviť zexekvovanie ďalšej časti až do výšky ďalšej pätiny, ak je to potrebné so zreteľom na povahu vymáhanej pohľadávky a ak je to možné so zreteľom na hospodárske pomery dlžníka.

(2) To isté platí o zexekvovaní autorovho nároku na náhradu za ušlý honorár (§§ 43, 44, 51, 54).

§ 59.

(1) V exekúcii na autorovu odmenu (náhradu za ušlý honorár) uhradzujú sa pohľadávky na úhradu osobných potrieb pred ostatnými pohľadávkami bez zreteľa na čas zexekvovania. Ak dôjde k zexekvovaniu pre niekoľko takých pohľadávok a ak nestačí zexekvovaná pohľadávka na ich úhradu, uhradzujú sa podľa pomeru súm bežné úhrady osobných potrieb.

(2) Pri takej exekúcii pre opakujúce sa dávky platí raz vykonané zexekvovanie i pre dávky, ktoré sa v budúcnosti stanú sročnými.

§ 60.

Predchádzajúce ustanovenia o exekúcii na autorovu odmenu (náhradu za ušlý honorár) treba primerane použiť i na predbežné opatrenia.

Tretí oddiel.
Ochrana autorského práva.

§ 61.
Rozsah ochrany.

(1) K dielam autorov, ktorí sú československými občanmi, priznáva sa právo autorské bez rozdielu, či a kde boly uverejnené.

(2) K dielam, ktoré boly po prvé vydané v Československej republike, priznáva sa právo autorské, i keď je autor cudzím štátnym príslušníkom.

(3) K dielam cudzích štátnych príslušníkov, ktoré boly uverejnené v cudzine alebo ktoré sú tam v akejkoľvek podobe vyjadrené, priznáva sa autorské právo podľa medzinárodných smlúv, a ak ich niet, pokiaľ je zaručená vzájomnosť.

Ochrana osobných práv autorských.

§ 62.

Osobné práva autorské porušuje najmä ten, kto

a) si osobuje autorstvo, najmä meno alebo krycie meno autora, alebo kto jeho meno (krycie meno) pri uverejnení diela zamlčí;

b) proti vôli autora uvedie jeho meno na diele alebo inak autorstvo prezradí;

c) neuvedie vo svojom diele autora alebo prameň, z ktorého čerpal, alebo autora alebo prameň uvedie nesprávne;

d) uverejní dielo, ktoré autor na uverejnenie neurčil;

e) urobí v diele zmeny bez svolenia autora;

f) použije dielo spôsobom, ktorý dielo znetvoruje lebo jeho hodnotu znižuje.

§ 63.

(1) Autor, ktorého osobné práva autorské boly porušené, môže sa domáhať najmä, aby bolo uznané, že mu tieto práva prislúchajú, aby bolo zakázané ich ďalej porušovať, a aby následky porušenia boly odstránené.

(2) Po smrti autora môžu sa ochrany osobných práv autorských domáhať jeho manžel a deti, a ak ich niet, jeho rodičia; toto oprávnenie majú, i keď uplynula doba ochrany majetkových práv autorských.

(3) Ochrany osobných práv autorských môžu sa vždy domáhať i autorské svázy a ochranné organizácie autorské.

§ 64.

Ochrana majetkových práv autorských.

(1) Autor sa môže na tom, kto porušuje jeho majetkové práva autorské, domáhať, aby upustil od porušovania a aby mu vydal obohatenie.

(2) Nárok na náhradu škody spravuje sa ustanoveniami občianskeho zákonníka.

(3) Namiesto náhrady škody spôsobenej neoprávneným použitím diela možno sa domáhať náhrady až do výšky dvojnásobku autorskej odmeny za také použitie diela, keby bolo oprávnené.

Doba ochrany majetkových práv autorských.

§ 65.

(1) Doba ochrany majetkových práv autorských (ďalej len „doba ochrany“) sa neskončí, dokiaľ autor žije.

(2) Pokiaľ majetkové práva autorské prešly na dedičov, trvá doba ochrany ešte päťdesiat rokov po smrti autora; pri diele spoluautorov trvá doba ochrany päťdesiat rokov po smrti toho z nich, ktorý ostatných prežil.

§ 66.

Doba ochrany pri sborníkoch a časopisoch, vydaných úradmi, orgánmi, inštitúciami alebo organizáciami (§ 7), sa končí uplynutím desiatich rokov po uverejnení diela.

§ 67.

Ak bude pozostalé dielo uverejnené v posledných desiatich rokoch doby ochrany, predlžuje sa doba ochrany na desať rokov od uverejnenia diela.

§ 68.

Doba ochrany pri diele anonymnom a pseudonymnom (§ 11) sa končí uplynutím päťdesiatich rokov po ich uverejnení.

§ 69.

Doba ochrany pri diele filmovom a diele fotografickom sa končí uplynutím desiatich rokov po ich uverejnení.

TRETIA ČASŤ.
AUTORSKÉ ORGANIZÁCIE.

§ 70.
Autorské sväzy.

O ochranu všeobecného záujmu v oblasti autorského práva starajú sa okrem orgánov štátu tiež autorské sväzy.

Ochranné organizácie autorské.

§ 71.

Ochranné organizácie autorské podliehajú priamo Ministerstvu kultúry.

§ 72.

(1) Rozhodnutím Ministerstva kultúry, uverejneným v úradnom liste, môže byť ochranným organizáciám autorským priznané výhradné oprávnenie

a) udeľovať v odbore svojej pôsobnosti svolenie na použitie diel, najmä uzavierať smluvy o ich rozširovaní,

b) vyberať autorské odmeny,

c) vyberať príspevky pre kultúrne fondy [§ 75 písm. a), b), c)].

(2) Rovnako môže Ministerstvo kultúry upraviť povinnosti osôb, ktoré na použitie diela potrebujú svolenie ochrannej organizácie autorskej alebo sú povinné jej vyplatiť autorskú odmenu.

ŠTVRTÁ ČASŤ.
KULTÚRNE FONDY.

§ 73.

(1) Pre podporu tvorivej činnosti v odbore písomníctva, hudby a výtvarných umení zriaďujú sa kultúrne fondy (literárne, hudobné a výtvarných umení).

(2) Kultúrne fondy (ďalej len „fondy“) sú právnické osoby.

§ 74.

(1) Poslaním fondov je vytvárať spisovateľom, hudobným skladateľom a výtvarným umelcom priaznivé podmienky tvorivej práce a tak prispievať k rozvoju nového písomníctva a umenia, slúžiacich výstavbe socializmu a kultúrnemu povzneseniu ľudu.

(2) O splnenie sverených úloh starajú sa fondy, najmä tiež tým, že

a) dopomáhajú tvorivým pracovníkom k tomu, aby sa mohli venovať výlučne svojej tvorivej práci, najmä poskytovaním dlhodobých pôžičiek alebo pravidelných mesačných preddavkov;

b) umožňujú im štúdiá potrebné na vytvorenie diela, najmä udeľovaním štipendií a cestovných príspevkov;

c) zriaďujú pre tvorivú prácu domovy a kluby;

d) prevádzajú podniky, ktoré môžu byť plneniu ich úloh na prospech;

e) poskytujú podľa potreby a možnosti tvorivým pracovníkom a ich rodinám podpory v prípade nemoci, invalidity alebo v starobe.

§ 75.

Potrebné prostriedky zadovažujú si fondy najmä z týchto zdrojov:

a) z príspevkov prijímateľov autorských odmien (§ 76),

b) z príspevkov vydavateľských podnikov a iných používateľov diel (§ 78),

c) z príspevkov za použitie voľných diel (§ 81),

d) z výnosu svojho majetku (§ 79),

e) z prebytkov podnikov [§ 74 ods. 2 písm. d)],

f) z darov, dedičstiev a odkazov,

g) zo štátnych podpôr.

§ 76.

Príspevok prijímateľov autorských odmien vyberú úrady, orgány, inštitúcie, organizácie alebo podniky, ak vyplácajú autorské odmeny, srážkou pri výplate odmeny; inak ho odvedie prijímateľ autorskej odmeny.

§ 77.

Výšku príspevkov prijímateľov autorských odmien a príspevkov za použitie voľných diel upraví vláda na návrh autorských sväzov; upraví tiež povinnosti osôb, ktoré sú povinné odvádzať

príspevky pre fondy, ako i podrobnosti o spôsobe vyrubovania a vyberania príspevkov, a môže určiť výnimky z príspevkovej povinnosti.

§ 78.

Výšku príspevkov vydavateľských podnikov a iných používateľov diel upraví minister kultúry po dohode s ministrom financií.

§ 79.

(1) Na fondy prejde majetok

a) literárnych, hudobných a výtvarníckych spolkov, len čo zaniknú;

b) zvyšujúcich fondov, účelových imaní a základín, pokiaľ boly určené na podporu písomníctva, hudby, výtvarných umení alebo tvorivých pracovníkov týchto odborov, len čo zaniknú.

(2) Minister kultúry určí po dohode s ministrom vnútra, ktoré zo zanikajúcich spolkov sú spolky literárne, hudobné a výtvarnícke, a po dohode s ministrom financií, ktoré zo zvyšujúcich fondov, účelových imaní a základín boly určené na podporu písomníctva, hudby, výtvarných umení alebo tvorivých pracovníkov týchto odborov; zároveň určí deň, kedy uvedené spolky alebo fondy zanikly.

§ 80.

(1) Fondy spravujú výbory; ich členov vymenúvajú autorské sväzy.

(2) Pre veci, ktoré sú fondom spoločné, a pre veci, ktorých správa vyžaduje jednotný postup, ako i pre dohľad nad hospodárením fondov a pre zabezpečenie, aby pri používaní finančných prostriedkov bola vykonávaná správna kultúrna politika, zriaďuje sa koordinačný výbor.

(3) Podrobnosti o složení a pôsobnosti výborov a koordinačného výboru upraví organizačný a spravovací poriadok vydaný vládou.

PIATA ČASŤ.
POUŽITIE VOĽNÝCH DIEL.

§ 81.

Pokiaľ majetkové práva autorské nepoužívajú ochranu, najmä preto, že doba ochrany sa skončila, môže každý použiť dielo voľne (voľné dielo), ak odvedie fondu príspevok.

§ 82.

(1) Voľné dielo, ktoré svojou zvlášť vynikajúcou úrovňou a svojím mimoriadnym významom trvalo obohatilo národnú kultúru, môže vláda nariadením vyhlásiť za kultúrny majetok národa.

(2) Vládne nariadenie, vyhlasujúce dielo za kultúrny majetok národa, môže tiež určiť podmienky a spôsob použitia takého diela.

ŠIESTA ČASŤ.
PRÁVA PRÍBUZNÉ PRÁVU AUTORSKÉMU.

Prvý oddiel.
Ochrana práv výkonných umelcov.

§ 83.

(1) Výkon umelca, ktorý účinkuje ako sólista v uvedení literárneho alebo umeleckého diela na verejnosť (ďalej len „výkonný umelec“), možno len so svolením výkonného umelca použiť

a) pre mechanické, elektrické alebo optické zachytenie, pokiaľ sa deje pre výrobu snímok (§ 53), určených na verejný odbyt, alebo pre výrobu filmov určených na verejné premietanie,

b) pre verejný prednes snímok a verejné premietanie filmov,

c) pre vysielanie rozhlasom, televíziou alebo iným podobným zariadením, pokiaľ bol výkon uskutočnený na účet niekoho iného než podniku pre také šírenie diel.

(2) Za použitie výkonu náleží výkonnému umelcovi honorár.

§ 84.

(1) Svolenie výkonného umelca netreba

a) na mechanické, elektrické, alebo optické zachytenie jeho výkonu, zhotovenému podnikom pre šírenie diel rozhlasom a televíziou vlastnými prostriedkami a pre vlastné vysielanie,

b) na vysielanie jeho výkonu rozhlasom, televíziou alebo iným podobným zariadením, pokiaľ sa deje zo snímok alebo z ich rozmnožení, zhotovených so svolením výkonného umelca,

c) na ďalší verejný prednes jeho výkonov vysielaných rozhlasom alebo televíziou.

(2) Tým nie je dotknutý nárok výkonného umelca na honorár.

§ 85.

(1) Svolenie na použitie svojho výkonu udeľuje výkonný umelec najmä smluvami, obdobnými smluvám o rozširovaní diela (§§ 26, 28 a nasl.).

(2) Obsah smlúv o použití výkonu výkonného umelca môže byť upravený vyhláškami Ministerstva kultúry.

§ 86.

Honoráre výkonných umelcov za použitie ich výkonov budú upravené vyhláškou Ministerstva kultúry. Smernice vydá vláda; môže tiež určiť výnimky z práva na honorár.

§ 87.

Právo výkonného umelca udeľovať svolenie na verejný prednes a premietanie zachyteného výkonu [§ 83 ods. 1 písm. b)] a jeho právo na honorár za ďalšie používanie jeho výkonu trvá dvadsať rokov potom, keď bol výkon zachytený.

§ 88.

Výhradné oprávnenie udeľovať svolenie na použitie výkonov a vyberať honoráre pre výkonných umelcov môže byť rozhodnutím Ministerstva kultúry, uverejneným v úradnom liste, priznané organizácii výkonných umelcov alebo ochrannej organizácii autorskej.

§ 89.

(1) Podnik pre výrobu snímok, ako i podnik vyrábajúci filmy je povinný na každej rozmnoženine snímky alebo filmu a podnik pre šírenie diel rozhlasom a televíziou je povinný pri každom vysielaní uviesť meno (krycie meno) výkonného umelca.

(2) Tohto práva sa môže výkonný umelec vzdať.

§ 90.

(1) Výkonný umelec sa môže na tom, kto jeho výkon použije neprávom alebo poruší povinnosť uviesť jeho meno alebo jeho výkon použije spôsobom, ktorý ho znetvoruje alebo jeho hodnotu znižuje, domáhať, aby upustil od tohto počínania a jeho následky odstránil.

(2) Po smrti výkonného umelca môžu sa tejto ochrany domáhať jeho manžel a deti, ak ich niet, jeho rodičia, ako i organizácia výkonných umelcov.

§ 91.

(1) Ak je výkonný umelec československým občanom, sú jeho práva chránené, nech už k výkonu alebo k jeho použitiu došlo kdekoľvek.

(2) Ak je výkonný umelec cudzím štátnym príslušníkom, priznáva sa mu ochrana podľa medzinárodných smlúv, alebo pokiaľ je zaručená vzájomnosť.

Druhý oddiel.
Ochrana práv podnikov na výrobu snímok a podnikov na šírenie diel rozhlasom a televíziou.

§ 92.
Ochrana práv podnikov na výrobu snímok.

(1) Verejný prednes snímok (§ 53) a ich vysielanie rozhlasom alebo televíziou sú dovolené len so svolením podniku, ktorý snímky vyrobil, a ak mu bude vyplatená odmena.

(2) Svolenie podniku na ďalší verejný prednes rozhlasového alebo televízneho vysielania snímok nie je treba; niet ani nároku na odmenu.

(3) Právo podniku udeľovať svolenie a jeho právo na odmenu trvá desať rokov potom, keď bola snímka uvedená do predaja.

§ 93.
Ochrana práv podnikov na šírenie diel rozhlasom a televíziou.

Prenos rozhlasového alebo televízneho vysielania (bez drótu i po vedení), zachytenie na snímku alebo jeho verejné predvádzanie zariadeniami prenášajúcimi obraz sú dovolené len so svolením podniku pre šírenie diel rozhlasom a televíziou a ak mu bude vyplatená odmena.

§ 94.
Spoločné ustanovenia.

(1) Odmeny podnikov za udelenie svolenia na použitie snímok a na použitie rozhlasového a televízneho vysielania budú upravené vyhláškou Ministerstva kultúry. Smernice vydá vláda; môže tiež určiť výnimky z práva na odmenu.

(2) Podniku, ktorý má sídlo v cudzine, priznáva sa ochrana podľa medzinárodných smlúv, alebo pokiaľ je zaručená vzájomnosť.

Tretí oddiel.
Osobné písomnosti a podobizne.

§ 95.
Osobné písomnosti.

Osobné listy, záznamy, denníky a podobné písomnosti osobnej povahy, i keď nie sú dielami podľa tohto zákona, možno uverejniť, najmä vydať, a aj inak ich možno použiť len so svolením písateľa, a ak ide o list, tiež so svolením prijímateľa. Po smrti písateľa (prijímateľa) treba svolenie pozostalého manžela a detí zomrelého, a ak ich niet, jeho rodičov.

§ 96.
Podobizne.

(1) Podobizne a ich rozmnoženiny smú sa použiť len so svolením zobrazeného; ak nežije, so svolením pozostalého manžela a detí zomrelého, a ak ich niet, so svolením jeho rodičov.

(2) Svolenie netreba, ak sa použije podobizeň pre zpravodajstvo alebo na účely vedecké či umelecké. I tu však treba chrániť záujmy zasluhujúce ochranu.

(3) Použitie podobizní na účely úradné nie je týmito ustanoveniami dotknuté.

SIEDMA ČASŤ.
PRECHOD DIELA A JEHO OCHRANA.

Prechod diela.

§ 97.

Kto nadobudne vlastníctvo k dielu, nenadobudne majetkové práva autorské, ak len nie je výslovne dojednané inak.

§ 98.

(1) Autor, ktorý vlastníctvo k svojmu dielu previedol za odplatu, môže sa od jeho nadobúdateľa, ktorý v dobe ochrany dielo scudzí s nadmerným ziskom, domáhať, aby sa s ním slušne vyporiadal. Po smrti autora môžu sa tohto nároku domáhať pozostalý manžel a deti zomrelého, a ak ich niet, jeho rodičia.

(2) Tohto nároku sa nemožno vzdať.

§ 99.
Ochrana diela.

(1) Ak to vyžaduje ochrana diela významného pre kultúrne potreby ľudu, môže súd na návrh Ministerstva kultúry urobiť opatrenia primerané potrebám ochrany a povahe diela.

(2) Pre príslušnosť súdu a pre konanie platia inak všeobecné ustanovenia o predbežných opatreniach.

ÔSMA ČASŤ.
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.

§ 100.

Ustanovenia tohto zákona platia tiež o dielach, ktoré boly uverejnené pred 1. januárom 1954.

§ 101.

Na diela, ktoré boly podľa dosiaľ platných predpisov zapísané do pôvodcovského registra, hľadí sa tak, ako by vyšly s udaním pravého mena autorovho. Rovnako platí, ak sa autor diela anonymného alebo pseudonymného skorej než sa skončí doba ochrany, verejne vyhlási.

§ 102.

Ak zomrie fyzická osoba, na ktorú bolo pred 1. januárom 1954 prevedené niektoré z majetkových práv autorských, pred skončením doby ochrany bez dediča, nadobudne prevedené právo opäť autor.

§ 103.

Dojednania, ktorými boly pred 1. januárom 1954 prevedené majetkové práva autorské, môžu byť, ak sú v rozpore so zásadami tohto zákona a ak to vyžaduje všeobecný záujem, rozhodnutím Ministerstva kultúry pozbavené právnych následkov.

§ 104.

Ak bolo pred 1. januárom 1954 právo použiť dielo prevedené za odmenu neprimerane nízku, môže autor v budúcnosti za použitie diela požadovať odmenu v rámci úpravy odmien podľa tohto zákona.

§ 105.

(1) Pokiaľ z ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné, spravujú sa právne pomery ním upravené, najmä právne pomery zo smlúv o rozširovaní diela, ustanoveniami občianskeho zákonníka.

(2) Prechodné ustanovenia občianskeho zákonníka o počítaní lehôt (§ 566) platia tu s tým, že sa začiatok novo určenej kratšej lehoty, najmä novej kratšej doby premlčacej, počíta odo dňa 1. januára 1954.

§ 106.

Porušenie práv výkonných umelcov (§§ 83 a nasl.) je trestné ako porušenie práva autorského.

§ 107.

Koniec doby ochrany majetkových práv autorských (§§ 65 až 69) i doby ochrany práv výkonných umelcov (§ 87) a práv pre výrobu snímok (§ 92 ods. 3) pripadá vždy až na posledný deň kalendárneho roka.

§ 108.

(1) Ak neustanovuje zákon inak a ak nevyplýva niečo iné ani z povahy veci, najmä z neprevoditeľnosti osobných práv autorských, platia ustanovenia dané pre autora i pre jeho dedičov a iných právnych nástupcov.

(2) Obdobne platí o ustanoveniach daných pre výkonného umelca.

§ 109.

Pokiaľ sa opatrenia, sverené Ministerstvu kultúry, ustanoveniami §§ 22, 23, § 31 ods. 1, § 32, § 85 ods 2, §§ 86, 88, § 94 ods. 1, §§ 99 a 103, dotýkajú sa diel vedeckých, budú urobené po dohode s Československou akadémiou vied (Slovenskou akadémiou vied), a pokiaľ sa dotýkajú diel z odboru vied pôdohospodárskych, po dohode s Československou akadémiou pôdohospodárskych vied.

§ 110.

Právne pomery podnikov prevádzaných fondami [§ 74 ods. 2 písm. d)] upraví organizačný poriadok, ktorý vydá minister kultúry po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

§ 111.

Všetky orgány štátnej správy, národné výbory, inštitúcie a organizácie sú povinné spolupôsobiť pri vykonávaní tohto zákona.

§ 112.

(1) Zrušujú sa všetky ustanovenia o veciach upravených týmto zákonom a všetky ustanovenia, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami tohto zákona.

(2) Zrušujú sa najmä:

1. zákon č. 218/1926 Sb., o práve autorskom, v znení zákona č. 120/1936 Sb.;
2. vládne nariadenie č. 10/1927 Sb., ktorým sa vykonáva zákon č. 218/1926 Sb., o práve autorskom;
3. vládne nariadenie č. 10/1939 Sb. II, o zabezpečení ochrany pôvodcovských práv pri verejnom prevádzaní chránených hudobných diel;
4. vládne nariadenie č. 164/1939 Sl.z., o zabezpečení ochrany autorských práv pri verejnom prevádzaní niektorých chránených hudobných diel;
5. zákon č. 106/1923 Sb., o nakladateľskej smluve.

§ 113.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1954; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Barák v. r.

Beran v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Ďuriš v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Poláček v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Štoll v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.